Европейски парламент
2024 – 2029

ПРИЕТИ ТЕКСТОВЕ

P10_TA(2026)0119

Контрол на финансовите дейности на групата на Европейската инвестиционна банка – годишен доклад за 2024 г.

Резолюция на Европейския парламент от 28 април 2026 г. относно контрола на финансовите дейности на групата на Европейската инвестиционна банка – годишен доклад за 2024 г. (2025/2237(INI))

Европейският парламент,

– като взе предвид доклада за дейността на групата на Европейската инвестиционна банка (ЕИБ) през 2024 г. от 30 януари 2025 г., озаглавен „Priorities for prosperity“ (Приоритети за благоденствие),

– като взе предвид доклада на ЕИБ за инвестициите за 2024/2025 г. от 5 март 2025 г., озаглавен „Innovation, integration and simplification in Europe“ (Иновации, интеграция и опростяване в Европа), и доклада на ЕИБ за инвестициите за 2023/2024 г. от 7 февруари 2024 г., озаглавен „Transforming for competitiveness“ (Конкурентоспособност чрез трансформация),

– като взе предвид доклада на групата на ЕИБ относно прилагането на политиката за прозрачност на групата на ЕИБ през 2023 г., публикуван на 1 юли 2024 г., и политиката на групата на ЕИБ за прозрачност, одобрена на 17 ноември 2021 г. и изменена на 16 юли 2025 г.,

– като взе предвид стратегическата пътна карта на групата на ЕИБ за периода 2024 – 2027 г. от 21 юни 2024 г.,

– като взе предвид доклада на ЕИБ за глобалното въздействие за 2023/2024 г., публикуван на 13 юни 2024 г.,

– като взе предвид Решение (ЕС) 2025/504 на Съвета от 11 март 2025 г. за изменение на Протокол № 5 за Устава на Европейската инвестиционна банка[1],

– като взе предвид плана за действие на групата на ЕИБ в областта на сигурността и отбранителната промишленост, представен на заседанието на Съвета по икономически и финансови въпроси в Люксембург на 12 април 2024 г.,

– като взе предвид оперативния план на групата на ЕИБ за периода 2024 – 2026 г. от 9 февруари 2024 г. и оперативния план на групата на ЕИБ за периода 2025 – 2027 г. от 30 януари 2025 г.,

– като взе предвид третия годишен доклад на групата на ЕИБ от 15 юли 2024 г., озаглавен „EIB Group activities in EU cohesion regions“ (Дейности на групата на ЕИБ в регионите на сближаване на ЕС),

– като взе предвид решението на Съвета на директорите на ЕИБ от 21 март 2025 г. за ограничаване на изключените дейности, което следва позицията на Европейския съвет от 6 март 2025 г.,

– като взе предвид съобщението на Комисията от 19 март 2025 г., озаглавено „Съюз на спестяванията и инвестициите – Стратегия за насърчаване на благосъстоянието на гражданите и икономическата конкурентоспособност в ЕС“ (COM(2025)0124),

– като взе предвид доклада на групата на ЕИБ от 10 юни 2025 г., озаглавен „Complaints Mechanism – 2024 annual report“ (Механизъм за подаване на жалби – годишен доклад за 2024 г.),

– като взе предвид годишните доклади на Одитния комитет на ЕИБ за 2024 г., публикувани на 12 септември 2025 г.,

– като взе предвид доклада на групата на ЕИБ от 26 юни 2024 г., озаглавен „EIB Group support for EU businesses: Evidence of impact in addressing market failures“ (Подкрепа на групата на ЕИБ за предприятията на ЕС: доказателства за въздействието върху преодоляването на неефективността на пазара),

– като взе предвид съвместното съобщение на Комисията и на върховния представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност от 5 март 2024 г., озаглавено „Нова Стратегия за европейската отбранителна промишленост: Постигане на готовност на ЕС чрез бързо реагираща и устойчива европейска отбранителна промишленост“ (JOIN(2024)0010),

---

[1] ОВ L, 2025/504, 14.3.2025 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2025/504/oj.

– като взе предвид Специален доклад 22/2024 на Европейската сметна палата (ЕСП) от 21 октомври 2024 г., озаглавен „Двойно финансиране от бюджета на ЕС“,

– като взе предвид Специален доклад 07/2025 на ЕСП от 19 март 2025 г., озаглавен „Европейски фонд за стратегически инвестиции“,

– като взе предвид доклада на групата на ЕИБ от 8 август 2025 г., озаглавен „December 2024 European Investment Bank Group Risk Management Disclosure Report“ (Доклад на групата на Европейската инвестиционна банка относно оповестяването на информация за управлението на риска – декември 2024 г.),

– като взе предвид доклада на групата на ЕИБ за дейността по разследвания на измами за 2024 г., публикуван на 4 август 2025 г.,

– като взе предвид съвместното съобщение на Комисията и на върховния представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност от 19 март 2025 г., озаглавено „Съвместна бяла книга за европейската отбранителна готовност до 2030 г.“ (JOIN(2025)0120),

– като взе предвид доклада на групата на ЕИБ от юли 2025 г., озаглавен „EIB Group’s contribution to the European Union’s 2021 – 2027 Multiannual Financial Framework (MFF): A synthesis of evaluative evidence“ (Приносът на групата на ЕИБ към многогодишната финансова рамка (МФР) на Европейския съюз за периода 2021 – 2027 г.: обобщение на оценъчните данни),

– като взе предвид проучването от 2024 г., публикувано от Комисията и озаглавено „Access to equity financing for European defence SMEs“ (Достъп до капиталово финансиране за европейските МСП в областта на отбраната)[2],

– като взе предвид Становище 01/2026 на ЕСП от 12 януари 2026 г.,

– като взе предвид изявлението CC 1/2025 на Контактния комитет на върховните одитни институции на Европейския съюз от 30 септември 2025 г. относно външния публичен одит на Европейската инвестиционна банка,

---

[2] Европейска комисия: Генерална дирекция „Отбранителна промишленост и космическо пространство“, *Access to equity financing for European defence SMEs*, Служба за публикации на Европейския съюз, 2024 г., https://data.europa.eu/doi/10.2889/698738.

– като взе предвид доклада на Енрико Лета от 17 април 2024 г., озаглавен „Much more than a market – Speed, Security, Solidarity: Empowering the single market to deliver a sustainable future and prosperity for all EU citizens“ (Много повече от пазар – Бързина, сигурност, солидарност: овластяване на единния пазар за осигуряване на устойчиво бъдеще и просперитет за всички граждани на ЕС) („доклада на Лета“),

– като взе предвид доклада от 25 април 2024 г. на експертната комисия, председателствана от Кристиан Ноайе, озаглавен „Developing European capital markets to finance the future“ (Развитие на европейските капиталови пазари за финансиране на бъдещето),

– като взе предвид доклада на Марио Драги от 9 септември 2024 г., озаглавен „The future of European competitiveness“ (Бъдещето на европейската конкурентоспособност) („доклада на Драги“),

– като взе предвид изявлението за медиите на председателя на Комисията Урсула фон дер Лайен от 4 март 2025 г. относно пакета за отбраната,

– като взе предвид своята резолюция от 12 март 2025 г. относно Бялата книга за бъдещето на европейската отбрана[3],

– като взе предвид списъка на групата на ЕИБ на изключените дейности, публикуван на 17 юли 2025 г.,

– като взе предвид член 55 от своя Правилник за дейността,

– като взе предвид доклада на комисията по бюджетен контрол (A10-0086/2026),

А. като има предвид, че групата на ЕИБ се състои от ЕИБ – най-голямата многостранна финансова институция в света, изцяло притежавана от държавите – членки на ЕС, и Европейския инвестиционен фонд (ЕИФ); като има предвид, че дейностите на една публична банка следва да бъдат насочени към преодоляване на очевидната неефективност на пазара и недостига на инвестиции там, където липсва частно финансиране;

Б. като има предвид, че групата на ЕИБ следва, в съответствие с разпоредбите на Договорите на ЕС, да допринася за балансираното и стабилно развитие на вътрешния пазар в интерес на Съюза; като има предвид, че нейните инвестиции следва да се съсредоточат върху проекти, които осигуряват доказуема допълняемост и икономическа ефективност и са насочени към развитието на вътрешния пазар, или проекти от

---

[3] ОВ C, C/2025/3151, 20.6.2025 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/3151/oj.

общ интерес, които не могат да бъдат изцяло финансирани с наличните в дадена държава членка средства;

В. като има предвид, че финансирането от ЕИБ следва да допълва, а не да замества националните бюджети и частното финансиране, и да зачита принципа на субсидиарност, по-специално в областите на политиката, които са предимно от национална компетентност; като има предвид, че финансирането от ЕИБ трябва да осигурява ясна добавена стойност от ЕС и да демонстрира измерими резултати по отношение на действителната допълняемост;

Г. като има предвид, че групата на ЕИБ допринася за насърчаването на икономическото, социалното и териториалното сближаване в рамките на ЕС и подкрепя политиката на Съюза за сътрудничество за развитие чрез мерки, прилагани извън ЕС;

Д. като има предвид, че в докладите на Лета и Драги относно бъдещето на ЕС се отправя призив за укрепване на конкурентоспособността на ЕС, подчертава се жизненоважната роля на пазарната интеграция и се изтъква необходимостта от ускоряване както на публичните, така и на частните инвестиции за изграждането на по-силна Европа; като има предвид, че групата на ЕИБ има ключова роля, по-специално чрез ЕИФ, в подкрепата на малките и средните предприятия (МСП), при което се подобрява способността им за достъп до финансовите пазари; като има предвид, че ролята на ЕИБ в жилищното настаняване следва да се оценява спрямо критерии за допълняемост и да допълва националните усилия, а не да ги замества;

Е. като има предвид, че кредитният рейтинг ААА на ЕИБ представлява стратегически актив за Европейския съюз и неговите държави членки;

Ж. като има предвид, че настоящият доклад се фокусира върху свързаното с контрола измерение на дейностите на ЕИБ и оценява икономическата ефективност, отчетността и доброто управление на ресурсите на ЕС; като има предвид, че непрекъснатото разширяване на мандата на ЕИБ и увеличаването на бюджетните гаранции на ЕС, подкрепящи операциите на ЕИБ, правят основателно и необходимо съответното увеличаване на равнището на външен контрол;

З. като има предвид, че демократичната отчетност трябва да бъде в крак с променящата се роля на ЕИБ; като има предвид, че дълбочината и качеството на парламентарния надзор върху финансовите операции на ЕИБ следва да съответстват на интензивността на сътрудничеството между ЕИБ и Комисията, което отбеляза значителен напредък; като има предвид, че

нарастващата роля на ЕИБ следва да бъде придружавана от по-голяма демократична отчетност и прозрачност; като има предвид, че засиленият парламентарен контрол би засилил демократичната отчетност на ЕИБ и че това изисква прозрачно докладване, достъп с цел одит и структурирани последващи действия във връзка с препоръките на Парламента;

И. като има предвид, че ефективната защита на лицата, сигнализиращи за нередности, и разследващата журналистика допринасят за предотвратяването на измами и за постигането на добро финансово управление, тъй като повишават прозрачността и обществения контрол;

Й. като има предвид, че ЕИБ е собственост на държавите членки, като нейният записан капитал в размер на 248,8 милиарда евро представлява задължение на данъкоплатците; като има предвид, че отпускането на заеми от ЕИБ не е включено в националните статистически данни за дълга; като има предвид, че поради този задбалансов характер строгите стандарти за ефективност и външният одит са от съществено значение; като има предвид, че разширяването на мандата на ЕИБ трябва да бъде съпътствано от укрепване на механизмите за външен одит;

К. като има предвид, че групата на ЕИБ разполага с вътрешни механизми за отчетност, които обаче не са заместител на независимия външен демократичен контрол и надзор от страна на ЕСП;

Л. като има предвид, че съгласно настоящата рамка на Договора и Устава на ЕИБ сътрудничеството между ЕИБ и Парламента в контекста на годишния доклад за контрола до голяма степен се основава на неформални договорености и установени практики, а не на обвързващи институционални задължения;

М. като има предвид, че бизнес моделът на ЕИБ изисква най-високите стандарти за почтеност, отчетност и прозрачност и че е необходимо да се приемат и непрекъснато да се актуализират подходящи мерки, за да се избягва финансирането на всички форми на измами, изпиране на пари, тероризъм и организирана престъпност и избягване на данъци;

Н. като има предвид, че ЕИБ играе ключова роля за постигането на напредък по външните цели на Съюза чрез дейностите си по отпускане на заеми в държави извън ЕС, включително чрез стартирания през 2022 г. ЕИБ Глобал, който трябва да бъде приведен в съответствие с политиките и приоритетите на ЕС по света; като има предвид, че ефективното сътрудничество с държавите партньори в областта на управлението на миграцията, включително обратното приемане и връщането на мигранти, които нямат законно право да останат в Съюза, е важно

съображение в контекста на рамката на ЕС за външно кредитиране;

O. като има предвид, че персоналът на всички равнища на групата на ЕИБ, включително висшето ръководство и Съветът на директорите, следва да бъде добре балансиран по отношение на пола и географското разпределение, при пълно зачитане на принципите на основания на заслугите подбор; като има предвид, че благосъстоянието на персонала и прозрачната и справедлива рамка за човешките ресурси са от съществено значение за институционалната устойчивост и почтеност;

Финансови операции и резултати

1. отбелязва стабилните финансови резултати на групата на ЕИБ през 2024 г. и консолидираните ѝ резултати през 2024 г., които възлизат на 3,38 милиарда евро; подчертава, че запазването на кредитния рейтинг ААА на ЕИБ трябва да остане основна цел на управлението на ЕИБ; подчертава, че рейтингът ААА на ЕИБ е стратегически актив, който позволява на ЕИБ да осигурява благоприятни условия за финансиране; подчертава, че успехът трябва да продължи и все повече да се измерва чрез доказуеми икономически и политически резултати, а не само чрез размера на отпуснатите средства; подчертава освен това, че финансовите резултати следва да се измерват и спрямо доказателства за допълняемост на политиката, икономическа ефективност и измерими резултати; припомня, че опростените процедури следва периодично да се представят за независим преглед;

2. отбелязва със загриженост, че делът на просрочените с повече от 90 дни плащания се е утроил, като възлиза на общо 281,3 милиона евро в края на 2024 г. и представлява 0,06% от общия кредитен портфейл (в сравнение с 82,4 милиона евро или 0,02% в края на 2023 г.), и макар да признава, че те остават много ниски според банковите стандарти, приканва ЕИБ да обясни основните причини и да докладва за предприетите корективни мерки; подчертава, че всяко увеличение на необслужваните експозиции трябва да бъде внимателно наблюдавано, за да се запазят финансовата стабилност и кредитоспособността на ЕИБ; подчертава, че тези увеличения на необслужваните експозиции и просрочените плащания значително надвишават ръста от 2% в общия кредитен портфейл;

InvestEU, опростяването на многогодишната финансова рамка и Механизмът за възстановяване и устойчивост

3. отбелязва, че през 2024 г. ЕИБ е одобрила 38 операции по линия на InvestEU, като е използвала 1,7 милиарда евро от гаранцията на ЕС; настоява, че докладването трябва да допълва основаните на вложените ресурси показатели с основани на въздействието

показатели, които демонстрират истински икономически резултати, и трябва да включва оценка на допълняемостта и последващ анализ на потенциалното изместване, включително за операциите, изпълнявани чрез финансови посредници; призовава за основан на резултатите подход на бюджетиране, при който разпределянето на капитала и стратегическите приоритети се оценяват въз основа на доказана ефективност, възвръщаемост на инвестициите и действителна икономическа ефективност в допълнение към спазването на предварително определени процентни цели;

4. подчертава, че програмата InvestEU следва също да се оценява в зависимост от качеството на нейните интервенции и тяхното измеримо въздействие, а не само от количеството на използваното финансиране; припомня, че понастоящем не съществуват проверими рамки за измерване за оценка на резултатите от проектите, финансирани по линия на InvestEU;

5. отбелязва, че фрагментираната и сложна среда на финансиране от ЕС води до неефективност; подчертава, че намаляването на бюрокрацията е от съществено значение за възстановяването на конкурентоспособността и че опростяването следва да намали административната тежест, без да отслабва одитните пътеки, прозрачността или проверките за борба с измамите; отбелязва усилията на ЕИБ за опростяване на оценката на времето до пускане на пазара; призовава ЕИБ да публикува годишни ключови показатели за ефективност относно одобренията и да демонстрира измерими намаления на административната тежест за заявителите, особено за МСП и дружествата със средна пазарна капитализация;

6. приветства текущата оценка на рамката на ЕИБ за измерване на допълняемостта и въздействието и отбелязва, че резултатите се очакват през първата половина на 2026 г.; призовава ЕИБ и Комисията да установят обща методология за последваща допълняемост за подкрепяните от ЕС операции и да докладват редовно за нейното въздействие на равнище портфейл и сектор;

Енергийна сигурност

7. призовава ЕИБ да оценява всички нисковъглеродни проекти, включително в областта на ядрената енергетика, спрямо обективни и прозрачни критерии, включително въглеродния интензитет през целия жизнен цикъл, стабилността на мрежата и ефективността на разходите, прилагайки технологична неутралност, като същевременно се фокусира върху стратегическите трансгранични проекти с цел увеличаване на добавената стойност от ЕС; отбелязва, че през 2024 г. ЕИБ е инвестирала над 27 милиарда евро в енергийния преход и в енергийната сигурност, включително възобновяемите енергийни

източници, мрежите и съхранението; призовава ЕИБ да дава приоритет на енергийната ефективност и ефективността на разходите, като същевременно напълно зачита суверенното право на държавите членки да определят своя енергиен микс;

8. изразява загриженост относно непропорционалните изисквания за докладване от екологичен, социален и управленски характер, наложени на заемополучателите от ЕИБ; предупреждава, че прекомерните задължения за оповестяване възпират икономически жизнеспособни проекти и създават неблагоприятни конкурентни условия за европейските предприятия; призовава ЕИБ да преразгледа своите изисквания за докладване от екологичен, социален и управленски характер с цел гарантиране на пропорционалност;

Политика за отбрана и сигурност

9. подчертава значението на приноса на групата на ЕИБ за мира, отбраната и сигурността в Европа, както е посочено в Бялата книга за европейската отбранителна готовност до 2030 г., чрез подкрепата ѝ за инициативи, които засилват стратегическата автономност и устойчивост на Съюза, укрепват отбранителната промишленост на ЕС, подобряват инфраструктурата за киберсигурност и насърчават иновациите в критични отбранителни технологии чрез предоставяне на финансиране и привличане на частни инвестиции;

10. отбелязва решението на Съвета на директорите на ЕИБ от 21 март 2025 г. за разширяване на критериите за допустимост на групата на ЕИБ за инвестиции в областта на сигурността и отбраната, като се ограничат изключените дейности, в съответствие с предложенията, одобрени от лидерите на ЕС на заседанието на Европейския съвет от 6 март 2025 г.;

11. приветства продължаващата и засилена роля на ЕИБ за укрепване на сигурността на Европа чрез целенасочени инвестиции както в отбранителната, така и в гражданската инфраструктура, в съответствие с по-широките цели на ЕС за насърчаване на иновациите и повишаване на сигурността на Съюза; подчертава, че ЕИБ следва да продължи да инвестира в безопасна и сигурна Европа, като подкрепя европейската отбранителна технологична и индустриална база и предоставянето на продукти, услуги и технологии, които укрепват отбранителния капацитет, научноизследователската и развойната дейност и иновациите в Европа; призовава обхватът на допустимите инвестиции да бъде допълнително коригиран, за да се постигне амбициозната цел за принос към отбраната и сигурността на Европа;

12. отбелязва силното увеличение на финансирането от ЕИБ в областта на сигурността и отбраната от 0,5 милиарда евро през 2023 г. на 1,04 милиарда евро през 2024 г. и допълнителното му увеличение през 2025 г.; посочва, че настоящата Стратегическа инициатива за европейска сигурност на ЕИБ в размер на 8 милиарда евро ще бъде интегрирана в постоянна, хоризонтална цел на публичната политика, която ще допълни съществуващите цели на публичната политика, ще премахне предварително определените тавани за финансиране на сигурността и ще даде възможност за по-голяма и гъвкава подкрепа в съответствие с приоритетите на Съвета; призовава на Парламента да бъде представено специално приложение към годишния доклад относно операциите в областта на сигурността и отбраната, включително допълняемост, скорост на изпълнение, гаранции за обществените поръчки, контрол на почтеността и договорености за споделяне на риска;

13. приканва ЕИБ да засили допълнително полезните взаимодействия с финансираните от бюджета на ЕС инвестиции в областта на отбраната и да приведе тези инвестиции в по-тясно съответствие с общите за целия ЕС инициативи; подчертава, че ЕИБ трябва да гарантира, че инвестициите ѝ допълват по-широките цели на политиката на ЕС в областта на отбраната и допринасят за постигането на икономии от мащаба в европейските отбранителни способности;

14. отбелязва значителното разширяване на подкрепата на ЕИБ за операции в областта на сигурността и отбраната; подчертава, че всяко потенциално разширяване на подкрепата на ЕИБ в областта на сигурността и отбраната трябва да подлежи на строги гаранции за прозрачност, отчетност и права на човека, ясни критерии за изключване, мониторинг на крайната употреба и редовно докладване пред Парламента;

15. призовава ЕИБ да установи пречките, възпрепятстващи инвестициите в отбраната и защитата на границите, които биха укрепили устойчивостта и сигурността на Съюза, като същевременно гарантират спазването на правото на ЕС и демократичния надзор; подчертава, че премахването на пречките е от съществено значение за постигането на осезаеми резултати в областта на сигурността; припомня, че при всяко разпределяне на средства от ЕИБ чрез InvestEU и други финансови инструменти за целите на отбраната и за инвестиции в критични технологии трябва да се зачитат изцяло интересите на държавите членки в областта на националната сигурност; подчертава, че компетентните одитни органи и структури на институциите на ЕС следва да извършват задълбочени и непрекъснати одитни проверки на трети субекти и трети държави, които са бенефициери на финансиране от ЕС и които реализират инвестиции и проекти в областта на отбраната, за да

се гарантира прозрачното използване на финансирането от ЕС; подчертава, че резултатът от тези инвестиции и проекти не трябва да подкопава интересите на държавите членки в областта на националната сигурност; призовава ЕИБ да разшири акцента си върху повишаването на регионалната сигурност и устойчивост; подчертава важната роля, която ЕИБ може да играе за създаването на инфраструктура, която подкрепя регионалната сигурност и насърчава по-голямо сътрудничество между държавите членки по въпросите на енергетиката и отбраната;

16. приветства установеното тясно и структурирано сътрудничество с Фонда за иновации на НАТО, за да се осигурят полезни взаимодействия и да се избегне дублирането на усилия, особено при разрастването на технологиите, при които частният капитал е недостатъчен;

Инвестиции в области от национална компетентност

17. припомня, че предизвикателствата, свързани с жилищното настаняване, биха могли да бъдат преодолени по-ефективно на местно или национално равнище; отбелязва усилията на групата на ЕИБ за гарантиране на добавена стойност от ЕС при справянето с предизвикателствата, свързани с жилищното настаняване на местно и национално равнище, чрез подкрепа за решения с възможност за разрастване, които допълват националните усилия и водят до измерими резултати; признава, че инвестициите в жилищна инфраструктура в по-слабо развитите региони са изцяло приведени в съответствие с мандата на ЕИБ и със заложената в Договора цел на ЕИБ за насърчаване на икономическото, социалното и териториалното сближаване чрез съсредоточаване върху по-слабо развитите региони;

18. приветства плана за действие на групата на ЕИБ за устойчиви жилища на достъпни цени и нейния ангажимент да инвестира в сектора; отбелязва ангажимента на групата на ЕИБ да увеличи инвестициите в социална инфраструктура, включително социални жилища на достъпни цени, както е посочено в нейните стратегически приоритети за периода 2024 – 2027 г. и нейния оперативен план за периода 2026 – 2028 г.; отбелязва потенциала на целевата подкрепа на ЕИБ за санирането на съществуващия жилищен фонд с цел подобряване на енергийната ефективност, при условие че тези операции демонстрират допълняемост и икономическа ефективност;

19. припомня необходимостта да се гарантира допълняемост и взаимно допълване с други публични средства и търговски заемодатели, като същевременно се осъществява прилагането на Европейския стълб на социалните права, включително в областта на образованието, и подчертава, че участието на ЕИБ следва да бъде ограничено до проекти с доказуема икономическа

ефективност, като например трансгранична научноизследователска инфраструктура или програми за умения, насочени към преодоляване на пропуските на пазара на труда в целия ЕС; настоява, че финансирането от ЕИБ не трябва да замества националните бюджети за образование;

Подкрепа за МСП, дружества със средна пазарна капитализация, стартиращи предприятия, разрастващи се предприятия и други предприятия

20. подчертава, че ЕИБ трябва да се съсредоточи върху действителните случаи на неефективност на пазара и да финансира проекти, които частният сектор сам по себе си не би финансирал или би финансирал само при по-неблагоприятни условия; подчертава, че инвестициите на ЕИБ не трябва да заменят частния капитал или да служат като заместител на националните периодични бюджетни разходи; подчертава, че е от съществено значение да се защитава конкурентната пазарна среда;

21. подчертава решаващата роля на големите европейски дружества в икономическата структура на ЕС, по-специално тези, които извършват дейност в основни сектори като енергетиката, отбраната и инфраструктурата; призовава за балансиран подход, който да гарантира, че ЕИБ продължава да подкрепя големите европейски дружества при осигуряването на инвестиционен капитал за големи проекти и инициативи за научноизследователска и развойна дейност, като по този начин укрепва конкурентоспособността на ЕС в световен мащаб и неговия икономически суверенитет;

22. насърчава ЕИБ да продължи да играе ролята си за подобряване на достъпа до финансиране за МСП, стартиращите и разрастващите се предприятия, които укрепват дългосрочната конкурентоспособност на ЕС, тъй като те често се сблъскват с пречки пред финансирането от традиционни финансови институции, и за предоставяне на целево финансиране, за да се гарантира, че те разполагат с достатъчно ресурси за растеж и просперитет; приветства постоянното увеличаване на броя на партньорските институции и призовава това да продължи, за да се постигне широко географско и секторно покритие; призовава ЕИБ да увеличи дела на финансирането, насочено към инвестициите за повишаване на конкурентоспособността, особено в стратегически сектори като авангардното производство, цифровите технологии и енергийната устойчивост;

23. отбелязва констатациите на Специален доклад 07/2025 на ЕСП, в който се потвърждава целесъобразността на подкрепата от Европейския фонд за стратегически инвестиции (ЕФСИ), но също така и че нейната допълняемост не е доказана в достатъчна

степен и че Комисията не е проверила ефекта на изместване на ЕФСИ; подчертава, че същите безпокойства могат да бъдат изразени и по отношение на операциите на ЕИБ в рамките на InvestEU; подчертава рисковете от изместване на частните инвестиции, като например изкуствено намаляване на рисковите премии, особено на пазари като пазара на енергия от възобновяеми източници, което подкопава ценовите сигнали, които насочват ефективните инвестиции, и би могло да се възприеме като форма на заблуждаващи твърдения за екологосъобразност; призовава за последващи оценки на изместването;

24. отбелязва, че заемите от ЕИБ понякога водят до по-голяма административна тежест в сравнение с търговските заеми; предупреждава, че прекомерните изисквания за докладване правят финансирането от ЕИБ по-малко привлекателно за частния сектор и могат да възпрат икономически жизнеспособни проекти; призовава ЕИБ да публикува планове за намаляване на ограниченията; призовава Комисията и ЕИБ да преценят как да се ускори времето на ЕИБ до пускане на пазара и да се опростят мандатите за финансиране и изискванията за докладване, без да се прави компромис със стандартите за одит; призовава ЕИБ да докладва относно доказателствата за пропуските на пазара и последващите резултати и относно административното опростяване, сроковете за обработка и тежестта на документацията с оглед на инициативите на групата на ЕИБ за цифровизация и времето до пускане на пазара;

Области на политиката на сближаване, климата, цифровизацията и устойчивостта на околната среда

25. подчертава, че докладването, основано на размера на средствата, измерва крайните продукти, а не постигнатите резултати; призовава ЕИБ да продължи и дори да увеличи използването на ориентирани към резултатите показатели, като например избегнатите емисии на CO_2 или създадените дългосрочни работни места в частния сектор за всяко инвестирано евро; застъпва се за сравнителен анализ спрямо съпоставими интервенции;

26. подчертава, че докладването в областта на климата и устойчивостта трябва да се основава на проверими крайни продукти и резултати (включително намаляване на емисиите, повишаване на устойчивостта и ефекти на ливъридж), подкрепени от съгласувана методология на портфейла и независима оценка;

27. отбелязва отпуснатото от групата на ЕИБ рекордно финансиране за сближаването в размер на 38,3 милиарда евро през 2024 г., което представлява 48% от общото финансиране от ЕС;

призовава ЕИБ да публикува данни за въздействието по региони, за да се даде възможност за ефективен контрол;

28. призовава ЕИБ да увеличи прозрачността по отношение на своите междусекторни цели, като прави ясно разграничение между целите, изисквани от регламентите на ЕС, и тези, инициирани от самата ЕИБ; изисква подробна разбивка на начина, по който различните цели се конкурират за ресурси; предупреждава, че непрекъснатото натрупване на припокриващи се цели за интегриране рискува да създаде математически невъзможен състав на портфейла; призовава ЕИБ да докладва по прозрачен начин за компромисите между конкуриращите се цели на политиката; отново заявява, че целите за интегриране следва да бъдат оценявани по отношение на действителното им въздействие; отбелязва, че предвид настоящия геополитически контекст и предизвикателствата пред сигурността, пред които е изправена Европа, инвестициите в отбраната и сигурността, включително подкрепата за инфраструктурата за защита на външните граници, следва да бъдат засилени;

29. призовава ЕИБ и ЕИФ да подкрепят инвестициите в киберсигурността, наблюдението и цифровите технологии, за да направят Европа по-устойчива, като същевременно укрепят съществуващите механизми за сътрудничество и защитят основните услуги;

Дейностите на ЕИБ извън ЕС

30. настоява равнището на отпускане на заеми извън ЕС да подлежи на строги гаранции за прозрачност, защита срещу измами, спазване на санкциите, правата на човека и принципите на правовата държава, както и да взема предвид сътрудничеството по споразуменията за връщане и да продължи да бъде в съответствие с целите на външната политика на ЕС; призовава за засилен предварителен и последващ контрол, включително проследимост на крайните бенефициери, и за строги мерки за борба с корупцията, по-голяма или еквивалентна прозрачност, предварителни оценки на въздействието и пълна публична отчетност във всички операции на ЕИБ извън ЕС;

31. приветства приемането през 2024 г. на инструмента за Украйна, който следва инициативата на ЕИБ „ЕС за Украйна“ и с който се създава механизъм за подкрепа въз основа на бюджетните ресурси на ЕС; насърчава държавите членки да гарантират, че на страната продължава да се предоставя солидна подкрепа в съответствие с нейните потребности; призовава ЕИБ да гарантира прозрачността и проследимостта на своите проекти в Украйна; подчертава значението на укрепването на административния и одитния капацитет на украинските органи,

на които са възложени изпълнението, мониторингът и контролът на финансираните действия;

32. отбелязва, че от началото на агресивната война на Русия ЕИБ е изплатила на Украйна 2,3 милиарда евро под формата на спешна помощ и подкрепа за проекти; отбелязва, че изплатената експозиция на ЕИБ в Украйна е покрита предимно от гаранции на ЕС в рамките на мандата на ЕС за външно кредитиране[4]; подчертава, че подкрепата на ЕИБ за частния сектор позволи на украинските банки да продължат да отпускат заеми за реалната икономика; отбелязва, че до края на 2024 г. ЕИБ е предоставила финансови гаранции за експозиции към контрагенти, намиращи се в Украйна, на стойност 500,5 милиона евро, които също са изцяло покрити от гаранции на ЕС; отбелязва, че ЕИБ поддържа местно присъствие в Украйна и че персоналът на офиса в Киев е бил постепенно обновяван; отново призовава ЕИБ да предоставя редовни подробни актуализации на бюджетния орган и съответните одитни органи относно изплащането и усвояването на средствата, покрити от гаранции на ЕС;

33. отбелязва, че през 2024 г. групата на ЕИБ е избрана за един от основните партньори по изпълнението на инвестиционната рамка за Украйна, част от механизма за Украйна, в рамките на който ЕС ще отпусне 50 милиарда евро през периода 2024 – 2024 г. за финансиране на украинския държавен бюджет, стимулиране на инвестициите и предоставяне на техническа подкрепа; отбелязва, че рамката се състои от гаранции и безвъзмездни средства за европейски и други финансови институции в областта на развитието и че най-малко 2 милиарда евро от наличната подкрепа са определени за поддържане на заемите от ЕИБ за публичния сектор;

34. припомня, че ЕИБ е поела ангажимент да предотвратява и да се бори с измамите и корупцията при изпълнението на проектите на групата на ЕИБ в Украйна; приветства договореностите на ЕИБ за сътрудничество с украинските органи за борба с корупцията и разследващи органи и приканва ЕИБ да включи в своя доклад до Парламента информация относно гаранциите за почтеност, намаляването на риска от измами и механизмите за възстановяване на средства за свързани с Украйна операции, като същевременно гарантира оперативната сигурност и

---

[4] В края на 2024 г. общият размер на изплатените експозиции възлиза на 3 227,1 милиона евро (спрямо 3 144,3 милиона евро в края на 2023 г.), като от тази сума 3 068,1 милиона евро (95%) са покрити от общите гаранции на ЕС, 146,6 милиона евро (5%) са покрити от гаранциите на ЕС за политически риск, а 12,4 милиона евро са покрити от споразумения за споделяне на риска (спрямо съответно 2 962,7 милиона евро или 94%; 166,8 милиона евро или 5%; и 14,8 милиона евро или 1% в края на 2023 г.).

поверителността; отново призовава да се гарантира, че предоставянето на финансова помощ е придружено от ефективни механизми за надзор, и поддържа становището, че по отношение на подкрепяните и подпомаганите проекти ЕИБ следва да може да упражнява ясен надзор, по всяко време и без ограничения, върху всички свои инвестиции извън ЕС;

35. отбелязва приемането от Съвета на директорите на ЕИБ на Стратегическата пътна карта на ЕИБ Глобал; освен това отбелязва ролята на ЕИБ в Global Gateway и партньорствата на ЕИБ с „Екип Европа“ и партньори от ООН с цел постигане на максимално въздействие на място; призовава ЕИБ и държавите членки да укрепят ролята на европейските насърчителни банки и други международни финансови институции, за да спомогнат за по-нататъшното увеличаване на публичните и частните инвестиции; изисква от ЕИБ също така да се фокусира върху изключително важни обществени услуги в своите проекти извън ЕС;

36. признава, че Украйна се защитава срещу незаконната агресия на Русия и че усилията за борба с корупцията трябва да се полагат във възможно най-голяма степен, като същевременно се отчитат тези извънредни обстоятелства; подчертава, че строгите мерки за борба с измамите и корупцията са от съществено значение за запазване на доверието на данъкоплатците и за гарантиране на постоянна публична подкрепа за Украйна; призовава ЕИБ да гарантира, че средствата по механизма за Украйна подлежат на строги одитни стандарти; счита, че ЕИБ следва да разполага с неограничен надзор върху всички свои инвестиции извън ЕС;

37. призовава ЕИБ да гарантира, по-специално за всички свои дейности извън ЕС, във всички споразумения с посредници, партньорски институции и изпълняващи субекти ефективни права на достъп за ЕСП, Европейската служба за борба с измамите (OLAF) и Европейската прокуратура, както и наличието на одитни пътеки до равнището на крайните получатели, когато това е осъществимо, в съответствие с правилата на ЕС относно защитата на финансовите интереси на ЕС;

Архитектура за отчетност на ЕИБ

38. отбелязва, че настоящото равнище на отчетност на групата на ЕИБ е резултат от дейността на ЕИБ в рамките на двоен режим, при който подкрепяните от бюджета на ЕС операции се контролират непряко от Комисията и ЕСП и от Парламента в неговото решение за освобождаване от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета на ЕС, докато операциите, финансирани от собствените ресурси на ЕИБ, идващи от държавите членки – повече от три четвърти от операциите на

ЕИБ – попадат до голяма степен извън систематичния външен одит и националния и европейския парламентарен контрол; отбелязва също така, че ЕИБ не подлежи на външен банков надзор, за разлика от Европейската централна банка, която е под надзора на единния надзорен механизъм;

39. отбелязва, че ЕИБ разполага с добре развита архитектура за вътрешна отчетност и че външен одитор осъществява надзор върху операциите и счетоводната система на ЕИБ; изразява съгласие, че тази архитектура е до голяма степен в съответствие с международните практики; подчертава, че тъй като традиционната роля на ЕИБ се разширява успоредно с нарастващото използване на сложни финансови инструменти и смесени операции, прозрачността и оповестяването на информация от страна на ЕИБ често се поставят под въпрос, нейната етична рамка не е оптимална, докладването пред Парламента е спорадично, сътрудничеството с Европейския омбудсман се е променило и ролята на ЕСП е ограничена от настоящите правила и договорености за изпълнение; подчертава необходимостта от осезаеми действия от страна на ЕИБ за справяне с това положение, в съответствие с предишните призиви, включени в резолюциите на Парламента, и готовността за диалог и сътрудничество, изразена от европейския бюджетен орган и орган по освобождаване от отговорност;

40. подкрепя констатациите в изявлението на Контактния комитет CC 1/2025, в което официално бяха установени критични пропуски във външния публичен одит на ЕИБ; отбелязва парадокса, при който мандатът на ЕИБ и бюджетните гаранции на ЕС се разширяват, но одитните правомощия остават ограничени; призовава ЕИБ да включва активно националните върховни одитни институции в този процес, за да се осигури отчетност за операциите, които понастоящем не са обхванати от ЕСП, и за да се гарантира стабилна отчетност и надзор, включително чрез редовен обмен на информация относно рисковите области и последващи действия във връзка с одитните препоръки; отново заявява, че е необходимо изменение на Договора, за да се предостави на ЕСП, при упражняването на нейния мандат, пълен и неограничен достъп до всички операции на ЕИБ с цел привеждане на демократичната отчетност в съответствие с променящата се финансова експозиция на ЕИБ;

41. изразява загриженост относно обявяването в несъстоятелност на Northvolt AB, производителя на акумулаторни батерии, който подаде молба за обявяване в несъстоятелност в Швеция на 12 март 2025 г., след като се възползва от значителен пакет от отпуснати от ЕИБ заеми в размер на малко над 942,6 милиона евро, подписан през 2020 г. като част от привлеченото дългово финансиране за разширяване на гигафабрика; отбелязва, че подобни рискове изглежда съществуват и при сходни

широкомащабни предприятия като Stegra (H2 Green Steel); призовава за оповестяване на оценките на риска на ЕИБ и на оценките след завършването на операциите, включително оценката на финансовата експозиция и адекватността на показателите за ранно предупреждение, веднага щом текущите процеси позволяват това; изисква преглед на поуките, извлечени от случая с Northvolt; призовава Комисията и Съвета на директорите на ЕИБ да създадат механизми за ранно откриване на системни рискове във водещите инвестиции, за да се предотврати повтарянето на подобни ситуации; призовава ЕИБ да оповести профилите си за оценка на риска за тези и други подобни ангажименти, включително за рисковете, свързани с управлението, концентрацията и технологиите, по подходящо обобщен начин и при спазване на поверителността; отново призовава ЕИБ да предостави подробности за процеса на оценка и вземане на решения, проведен преди инвестицията в Northvolt AB, и да обясни как такъв ключов проект се е провалил въпреки твърденията на ЕИБ, че извършва подходящ и непрекъснат мониторинг на бенефициерите на своята финансова подкрепа;

42. призовава ЕИБ да въведе засилени стрес тестове и ограничения на концентрацията на риска за големи стратегически проекти и да докладва на Парламента относно съвкупната експозиция на високорискови индивидуални заемополучатели;

43. призовава ЕИБ систематично да оценява и да докладва публично за честотата на забавените плащания и обявяването в несъстоятелност на бенефициери от нейния кредитен портфейл; настоява, че тази оценка следва да включва анализ на първопричините, за да се установи дали неуспехите произтичат от неподходяща надлежна проверка, външни сътресения или системни проблеми в методологиите за подбор на проекти; подчертава, че прозрачното докладване е от съществено значение, за да се оцени икономическата ефективност и да се запази доверието на данъкоплатците;

44. категорично настоява за засилване на предотвратяването на конфликти на интереси с оглед на неотдавнашните случаи на кадрова въртележка между държавния и частния сектор и препоръките на Европейския омбудсман; призовава за преразглеждане на кодекса за поведение с цел прилагане на по-строги периоди на прекъсване за заместник-председателите на ЕИБ, оправомощаване на Комитета по етика и вътрешен контрол да налага мерки за намаляване на риска и установяване на по-ясни правила за участието на заместник-председателите на ЕИБ във вземането на решения относно техните държави на произход; подчертава наскоро публикуваната информация, в която се посочват пет случая от 2019 г. насам на бивши членове на органите на ЕИБ за вземане на решения, за които се твърди, че са участвали в ситуации на кадрова въртележка между

държавния и частния сектор, включително случай, при който заместник-председател на ЕИБ е бил назначен за член на управителния съвет на субект, за който е подписал заем от ЕИБ; отбелязва, че периодът на прекъсване е удължен на 24 месеца; припомня, че от членовете на Управителния комитет се изисква да информират Комитета по етика и вътрешен контрол и да искат одобрение за всякакви преговори относно бъдеща заетост; споделя становището на Европейския омбудсман, че ролята на Комитета на ЕИБ по етика и вътрешен контрол следва да бъде засилена; припомня, че смекчаващите мерки, като например обособяването на средства и периодите на прекъсване, следва да се възприемат като неоспорими;

45. отбелязва със загриженост наличието на изтекла информация от вътрешен одит на ЕИБ, в който се посочва, че разпоредбите за конфликтите на интереси се нуждаят от значително подобрение, включително поради неспособността да се обхванат явни и потенциални конфликти; подчертава, че декларациите за интереси на управителните и одитните органи на ЕИБ и ЕИФ не са приведени в съответствие с други многостранни банки за развитие и с Европейската централна банка и трябва да бъдат коригирани незабавно; подчертава липсата на правомощия, независимост и обхват на функциите на ЕИБ и ЕИФ за спазване на етичните стандарти и рисковете, породени от сложните йерархични линии, разкриващи чувствителни лични данни; настоятелно призовава ЕИБ да приведе правилата си в съответствие с Етичната мрежа на многостранните организации и да докладва за предприетите последващи действия;

46. съзнава, че Регламент (ЕО) № 1049/2001[5] не се прилага официално за ЕИБ и че политиката на ЕИБ за прозрачност, основана на „презумпцията за оповестяване“, трябва да функционира отделно от този регламент, но в съответствие с него; призовава ЕИБ, в контекста на своя преглед на политиката за прозрачност от 2026 г., да ограничи изключенията от „презумпцията за оповестяване“ до строго необходими и обосновани случаи; призовава ЕИБ да публикува по-подробни протоколи от заседанията на своя Съвет на директорите, включително резултати от гласуванията и обосновки за конкретни проекти, като същевременно зачита легитимната поверителност, когато е необходимо;

47. отбелязва нарастващия брой случаи, разгледани от механизма за подаване на жалби на ЕИБ (113 случая през 2024 г., 104 през

---

[5] Регламент (ЕО) № 1049/2001 на Европейския парламент и на Съвета от 30 май 2001 г. относно публичния достъп до документи на Европейския парламент, на Съвета и на Комисията (ОВ L 145, 31.5.2001 г., стр. 43, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2001/1049/oj).

2023 г. и 97 през 2022 г.); подчертава, че механизмът за подаване на жалби продължава да бъде самореферентен процес за разрешаване на спорове, който е изцяло интегриран в структурата на ЕИБ за сметка на неговата независимост, чиито констатации подлежат на преглед и одобрение от същите управленски структури, които той се предполага да контролира; отбелязва, че назначенията се извършват вътрешно без външен надзор; изразява съжаление, че той не докладва на Съвета на директорите за отделни случаи, а само представя обобщени данни в съставяни два пъти годишно доклади; призовава ЕИБ да реформира механизма за подаване на жалби, за да гарантира истинска независимост и външна отчетност;

48. отбелязва увеличеното натоварване на Отдела за разследване (IG/IN) през 2024 г. (244 нови твърдения, от които 49 са отнесени до OLAF и Европейската прокуратура); изразява съжаление, че в годишния доклад на Отдела за разследване (IG/IN) продължава да липсва подходяща информация относно финансовия мащаб, засегнатите средства и мандати, видовете проекти, смекчаващите мерки и засегнатите държави членки; отново приканва главния инспектор на ЕИБ и ръководителя на Отдела за разследване (IG/IN) да подобрят качеството на данните и да работят с Парламента, за да допринесат по-добре за защитата на съответните финансови интереси, като се стремят към подходящ баланс между прозрачност и поверителност; подчертава, че такова докладване следва да включва анализ на първопричините, за да се установи дали неуспехите произтичат от недостатъчна надлежна проверка, външни фактори или системни проблеми при подбора на проекти;

49. приветства сътрудничеството на групата на ЕИБ с OLAF, Европейската прокуратура и Европол и отбелязва докладваните от нея 29 случая на сезиране на OLAF и 20 случая на сезиране на Европейската прокуратура през 2024 г.; приветства интереса на ЕИБ да получи достъп до инструмента на Комисията за измерване на риска ARACHNE; призовава Комисията незабавно да улесни този достъп, за да се засили разкриването и предотвратяването на измами във всички операции на ЕИБ;

50. отбелязва със загриженост, че автономната система за отстраняване на ЕИБ и системата на Комисията за ранно откриване и отстраняване (EDES) не са напълно еквивалентни и не функционират с автоматична реципрочност; призовава ЕИБ да приведе изцяло в съответствие своята политика за отстраняване със системата EDES на Комисията по отношение на стандартите за вземане на решения, резултатите и средствата за правна защита, включително систематичното взаимно признаване на решенията за отстраняване, когато това е възможно от правна гледна точка; отново призовава групата на ЕИБ и Комисията да си сътрудничат при установяването на потенциалните пропуски

и предлагането на коригиращи мерки, включително ускорена процедура за изпълнение на решенията на ЕИБ за отстраняване чрез EDES;

51. приветства програмата на ЕИБ за спазване на изискванията за санкции и призовава за редовно докладване относно контрола на скрининга на санкциите и защитните мерки срещу заобикалянето на санкциите при финансираните от ЕИБ операции; призовава групата на ЕИБ да подобри процедурите за скрининг на капиталовите инвестиции, направени чрез финансови посредници, включително фондове за рисков капитал;

52. отбелязва, че на 10 юни 2024 г. ЕИБ публикува приложение XII към своя Правилник за персонала, озаглавено „Рамка за признаване на профсъюзите в Европейската инвестиционна банка“; отбелязва продължаващите усилия на ЕИБ по отношение на благосъстоянието на персонала, включително психичното здраве, и равните възможности; призовава ЕИБ да укрепи политиките за многообразие и приобщаване, включително мерките, насочени към приобщаването на хората с увреждания и равните възможности; припомня значението на справедливото географско представителство и баланса между половете при набирането на персонал и ръководните длъжности, като същевременно потвърждава отново, че основаният на заслуги подбор следва да бъде основният критерий, и изисква от ЕИБ да докладва относно географското представителство и представителството на половете на всички равнища;

53. припомня значението на защитата на лицата, сигнализиращи за нередности, и стабилните рамки за борба с корупцията;

Прозрачност, контрол и надзор

54. признава, че основните задачи, свързани с одита, са поверени на Одитния комитет на ЕИБ; счита, че участието на квалифицирани външни представители в конкретни задачи на Одитния комитет би могло да повиши обективността на анализите на Одитния комитет;

55. отбелязва, че прозрачността и достъпът до информация са се подобрили през последните години, като например усилията за подобряване на документирането на процеса на вземане на решения, включително посочването на необходимото мнозинство, когато е приложимо; отбелязва, че оповестяването на информация и проследяването на равнище проект остават нередовни, особено за операции, включващи финансови посредници и сложни структури за гаранции; призовава ЕИБ да приведе вътрешните си показатели в по-голямо съответствие със стандартите за устойчивост в целия ЕС (например чрез коригиране на несъответствието между коефициента на ЕИБ за

действия в областта на климата и показателите на ЕС за съотношението на екологосъобразните активи); припомня, че адекватното докладване е необходимо предварително условие за прозрачността, и изразява съжаление, че докладването пред Парламента разчита на доброволната и спорадична поява на председателя на ЕИБ в пленарна зала или на заседание с комисията със секторни правомощия;

56. отбелязва констатациите на индекса за прозрачност на финансовите институции в областта на развитието за 2025 г., които показват, че резултатите на ЕИБ по отношение на общите показатели за прозрачност са по-ниски от тези на други многостранни банки за развитие като Световната банка, Азиатската банка за развитие и Африканската банка за развитие; признава обаче значителните силни страни на ЕИБ, посочени в доклада „Behind the Billions“ (Зад милиардите)[6] от ноември 2025 г., в който оповестяването от страна на ЕИБ се определя като „добра практика“ за осигуряване на почти пълна проследимост на нейното финансиране на борбата с изменението на климата; подчертава, че понастоящем ЕИБ следва да използва доказаното си лидерство по отношение на покритието на данните, за да предоставя подробни данни за въздействието и стандартизирани методологии, необходими за проверка на резултатите и икономическата ефективност на своите инвестиции;

57. съзнава, че заемите от ЕИБ не подлежат на същите задължения за видимост като безвъзмездните средства; изисква обаче от ЕИБ да гарантира, че приложимите договорни и правни рамки предвиждат прозрачност във всички проекти, финансирани с подкрепа от ЕИБ, и ясно посочване, че те се финансират с подкрепата на гражданите на държавите членки, за да се повиши обществената осведоменост относно осезаемите ползи от инвестициите на ЕС и да се укрепи доверието на данъкоплатците в използването на публичните ресурси;

58. отново заявява своите забележки относно важността да се прилага изцяло политика относно данъчните измами, отклонението от данъчно облагане и избягването на данъци; приветства тестването на нов инструмент за оценка на риска за почтеността в областта на данъчното облагане през 2024 г. с цел оценка на данъчните рискове в проектите и очаква с интерес оценката на прилагането в цялата група през 2025 г.; отново призовава ЕИБ да се въздържа от финансиране на бенефициери

---

6 Publish What You Fund, „Behind the Billions: Tracking the missing pieces of MDB climate finance data“ (Публикувай какво финансираш. Зад милиардите: проследяване на липсите в данните за финансирането на борбата с изменението на климата от многостранните банки за развитие), ноември 2025 г.

или финансови посредници, за които е установено, че са участвали или са изложени на висок риск да участват в данъчни злоупотреби, и подчертава, че двойното данъчно облагане на трансграничните инвестиции, както и сложната данъчна среда, ограничават инвестициите;

59. изразява съжаление относно забавянето на ЕИБ при предприемането на последващи действия във връзка с годишния доклад на Парламента относно контрола на нейните финансови дейности за 2023 г.[7], който обичайно се представя съобразно дългогодишно установената практика; подчертава, че по-структурираното и предвидимо сътрудничество би било от полза и за двете страни; поддържа становището, че един меморандум за разбирателство или едно междуинституционално споразумение е от съществено значение за установяването на такова сътрудничество по отношение на обмена на информация, изслушванията и последващите действия, което би въвело официално практиките, които до голяма степен вече са установени с ЕИБ; приветства заявената готовност на ЕИБ да започне диалог, за да се гарантира, че сътрудничеството се основава на предвидими институционални ангажименти, а не на неформални договорености; отново призовава за бързо финализиране на тази договореност; призовава за проучване на допълнителни начини за подобряване на координацията между Парламента, националните парламенти и върховните одитни институции и за засилено взаимодействие с гражданското общество и академичните среди, което би насърчило по-голяма прозрачност;

Последващи действия във връзка с препоръките на Парламента

60. настоятелно призовава ЕИБ своевременно да предприеме последващи действия по отправените от Парламента препоръки и да докладва за постигнатите резултати и за въздействието на действията, предприети за изпълнение на нейните приоритети и политиките на ЕС, особено що се отнася до:

    а) въздействието (икономическо, екологично и социално) на нейната инвестиционна стратегия и постигнатите резултати, за да допринесе за балансираното и стабилно развитие на вътрешния пазар в интерес на ЕС;

    б) действията, приети за засилване на предотвратяването и противодействието на конфликти на интереси, измами,

---

[7] Резолюция на Европейския парламент от 6 май 2025 г. относно контрола на финансовите дейности на Европейската инвестиционна банка – годишен доклад за 2023 г. (ОВ C, C/2026/574, 24.2.2026 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2026/574/oj).

корупция и други потенциални форми на неправомерно поведение;

в) новите мерки за засилване на прозрачността;

г) мерките за засилване на подкрепата за МСП и отговарящите на условията икономически оператори по време на изпълнението на политиките на ЕС;

°

° °

61. възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция съответно на Съвета и на Комисията и отправя искане Съветът и Съветът на директорите на ЕИБ да обсъдят представените в настоящия документ позиции на Парламента.